

MONITOR KOREAŃSKI

LUTY 2019

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie. Monitor opracowała mgr Joanna Jatczak.

MONITOR KOREAŃSKI

LUTY 2019

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

7 lutego: Prezydent odbył szereg spotkań z przedsiębiorcami i urzędnikami odpowiedzialnymi za politykę gospodarczą. Konsultacje społeczne i rządowe miały na celu omówienie możliwości ożywienia gospodarki. Prezydent spotkał się z prezesami start-upów, aby przedyskutować trudności związane z prowadzeniem tego typu działalności. Następnie odbyły się spotkania z przedstawicielami władz lokalnych, podczas których Prezydent zapoznał się z poszczególnymi politykami gospodarczymi proponowanymi przez samorządy. W kolejnym tygodniu Prezydent zaprosił osoby prowadzące własną działalność gospodarczą. Konsultacje miały także poprawić komunikację między środowiskami biznesowymi a władzami centralnymi.

8 lutego: Korea Południowa i Stany Zjednoczone osiągnęły porozumienie w kwestii podziału kosztów związanych z wojskiem. Departament Stanu USA ogłosił, że kompromis w kwestii podziału kosztów stacjonowania wojsk amerykańskich w Korei Południowej został osiągnięty. Poprzednia umowa regulująca koszty wygasła w grudniu ubiegłego roku. Zgodnie ze stanowiskiem Waszyngtonu nowe porozumienie ma obowiązywać przez okres jednego roku, a nie jak dotychczas przez pięć lat. Według źródeł dyplomatycznych wkład Seulu w 2019 roku w utrzymanie wojsk amerykańskich ma nie przekroczyć 1 miliarda USD. Eksperci wskazują, że kompromis w negocjacjach był efektem zbliżającego się szczytu Trump-Kim. Silny sojusz amerykańsko-południowokoreański mógł mieć kluczowe znaczenie dla przebiegu negocjacji między przywódcami USA i KRLD. Prezydent Donald Trump już dzień po podpisaniu porozumienia podkreślił, że w przyszłości wkład

Szczyt w Hanoi zakończył się bez porozumienia

Brak porozumienia między przywódcami KRLD i USA został odebrany także jako porażka Prezydenta Moon Jae-ina.

finansowy Korei Południowej musi ulec zwiększeniu. Ze względu na jedynie roczny okres obowiązywania porozumienia, obie strony w kolejnych miesiącach będą musiały wznowić negocjacje dotyczące przyszłorocznej umowy.

11 lutego: prokuratura postawiła 47 zarzutów byłemu prezesowi Sądu Najwyższego. Byłemu prezesowi Sądu Najwyższego Yang Sung-tae postawiono 47 zarzutów dotyczących nadużycia władzy sądowniczej. Sędzia Yang pełnił funkcję prezesa Sądu Najwyższego w latach 2011-2017. Został on oskarżony o nadużywanie władzy sądowej w porozumieniu z administracją Park Geun-hye. Kierowany w tych latach przez Yanga Narodowy Sąd Administracyjny miał wpływać na procesy, które posiadały potencjalnie duże znaczenie polityczne dla ówczesnej władzy. Ponadto sędzia Yang miał celowo odkładać obrady dotyczące pozwów robotników wnoszących o rekompensatę od japońskich firm za zmuszanie do pracy w okresie japońskiej okupacji. Były prezes Sądu Najwyższego został także oskarżony o nieuczciwe traktowanie sędziów znajdujących się na „czarnej liście” ze względu na odmienne poglądy polityczne, ingerencję w rozwiązanie lewicowej Zjednoczonej Partii Postępowej oraz gromadzenie poufnych dokumentów pochodzących z Trybunału Konstytucyjnego.

11 lutego: Japonia skrytykowała przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego za wezwanie Cesarza Akihito do przeproszenia za zbrodnie wojenne. Minister Spraw Zagranicznych Japonii Kono Taro skrytykował przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego Moon Hee-sanga za wezwanie Cesarza Akihito do „szczerego przeproszenia” za japońskie zbrodnie wojenne wobec kobiet. Przewodniczący Moon Hee-sang w wywiadzie dla amerykańskich mediów nazwał Cesarza Akihito „synem głównego winowajcy zbrodni wojennych”. Wyraził on również nadzieję, że szczerze przeprosiny Cesarza skierowane bezpośrednio do ofiar pomogłyby rozwiązać historyczny spór dotyczący kobiet-pocieszycielek. W odpowiedzi Minister Spraw Zagranicznych Kono Taro podkreślił, że Tokio niezmiennie uznaje tę kwestię za rozwiązaną poprzez porozumienie podpisane przez rządy obu państw w 2015 roku. W obronie przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego stanęło południowokoreańskie MSZ. Rzecznik Ministerstwa Nok Kyu-duk oświadczył, że wypowiedź Moon Hee-sanga wskazywała na potrzebę nowego podejścia do sporu, opartego o szczerze przeprosiny, które mają oddać honor i szacunek ofiarom. Jednocześnie MSZ dodało, że Seul zamierza kontynuować wysiłki na rzecz nawiązania relacji z Japonią „skierowanej na przyszłość”. Jednakże za sprawą komentarza Moon Hee-sang dwustronne relacje między Tokio i Seulem stały się jeszcze bardziej napięte.

12 lutego: posłowie zażądali ukarania polityków Partii Wolność Korei za kontrowersyjne wypowiedzi dotyczące prodemokratycznego powstania w Gwangju w 1980 roku. Rządząca Partia Demokratyczna Korei (DPK) oraz trzy

mniejsze partie (konserwatywna Bareunmirae, liberalna Partia dla Demokracji i Pokoju oraz lewicowa Partia Sprawiedliwości) złożyły wniosek do Sejmowej Komisji ds. Etyki o ukaranie trzech polityków Partii Wolność Korei (LKP) za dyskredytowanie ruchu prodemokratycznego w Gwangju. Politycy LKP nazwali prodemokratyczne powstanie „zamieszkami” wywołanymi z powodów politycznych, a także spotkali się z prawicowymi działaczami, promującymi twierdzenie, że w działalność ruchu zaangażowani byli północnokoreańscy agenci. Władze LKP przeprosiły za skandal, jednak nie pozbawiły polityków mandatu.

13 lutego: tylko trzech kandydatów weźmie udział w wyborach na szefa największej opozycyjnej partii. Do wyborów nowego szefa Partii Wolność Korei (LKP) staną były premier i bliski współpracownik Prezydent Park Geun-hye Hwang Kyo-ahn, były burmistrz Seulu Oh Se-hoon oraz Kim Jin-tae. Poprzedni lider partii Hong Joon-pyo zrezygnował z funkcji po tym, jak LKP przegrała w czerwcowych wyborach samorządowych. Hong miał również startować w wyborach, ale wycofał się po tym, jak komitet wyborczy partii odmówił przesunięcia terminu konwencji LKP, który przypadł na czas szczyt Prezydenta USA Donalda Trumpa i Przewodniczącego KRLD Kim Jong-una. Były przewodniczący partii argumentował, że szczyt może znacząco wpłynąć na wybory partyjne.

14 lutego: na Bliskim Wschodzie Korea Południowa poszukuje możliwości współpracy w sektorze przemysłu zbrojeniowego. Minister Obrony Narodowej Jeong Kyeong-doo został zaproszony przez Zjednoczone Emiraty Arabskie na Międzynarodową Wystawę Przemysłu Obronnego (IDEX). Minister wraz z delegacjami ponad 30 firm, w tym Hanwha oraz Korea Aerospace Industries, promował południowokoreański przemysł zbrojeniowy w Abu Zabi. Ponadto Minister Jeong spotkał się z ministrami spraw zagranicznych Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Omanu, Egiptu i Grecji.

15 lutego: kwestia rekompensat dla przymusowych robotników została omówiona przez ministrów spraw zagranicznych Japonii i Korei Południowej. Ministrowie Kang Kyung-wha oraz Kono Taro spotkali się ponownie, aby omówić możliwości rozwiązania sporu dyplomatycznego wokół wyroków południowokoreańskiego Sądu Najwyższego. Problem ten został poruszony podczas spotkania w Monachium, a wcześniej przy okazji Światowego Forum Ekonomicznego w Davos. Obie strony wymieniły poglądy na temat orzeczenia Sądu Najwyższego, który zarządził wypłacenie rekompensat Koreańczykom zmuszanym do pracy w okresie okupacji japońskiej przez firmy Nippon Steel, Sumitomo Metal oraz Mitsubishi Heavy Industries. W tej kwestii nie osiągnięto do tej pory porozumienia: strona japońska podkreśla, że wszelkie roszczenia zostały uregulowane przez dwustronny traktat z 1965 roku. Natomiast Seul uważa, że

porozumienie nie obejmowało roszczeń indywidualnych. Podczas spotkania w Monachium omówiono także kwestie związane z denuklearyzacją KRLD.

15 lutego: w Błękitnym Domu odbyło się strategiczne posiedzenie w sprawie reformy służb bezpieczeństwa publicznego. Prezydent Moon Jae-in spotkał się z przedstawicielami organów ścigania, aby omówić planowane reformy. W posiedzeniu uczestniczyli także Minister Sprawiedliwości Park Sang-ki oraz Minister Spraw Wewnętrznych i Bezpieczeństwa Kim Boo-kyum. Zmiany mają dotyczyć funkcjonowania takich agencji jak Narodowa Służba Wywiadu (NIS), a także prokuratura oraz policja. Prezydent podkreślił, że zmiany mają na celu walkę z nadużyciem władzy wśród organów ścigania. Zakres działalności tych agencji ma zostać lepiej zbalansowany. Ponadto rząd i biuro prezydenta zgodzili się przeprowadzić w tym roku w pięciu regionach testy autonomicznego systemu policyjnego. Według tej zmiany lokalne oddziały policji będą objęte bezpośrednią kontrolą samorządów lokalnych, a nie tak jak obecnie Krajowej Agencji Policji. Do obowiązków lokalnej policji ma należeć egzekwowanie prawa ruchu drogowego oraz prowadzenie dochodzeń w sprawach związanych z przestępstwami seksualnym oraz przemocą domową i szkolną. Natomiast Krajowa Agencja Policji ma być odpowiedzialna za sprawy związane z bezpieczeństwem, gromadzeniem danych wywiadowczych, przestępstwami międzynarodowymi czy zbrodniami takimi jak morderstwo.

20 lutego: prezydent spotkał się z uczestnikami ruchu prodemokratycznego w Gwangju. Prezydent Moon Jae-in zaprosił uczestników ruchu prodemokratycznego, aby omówić dotychczasowe wyniki rządowego śledztwa dotyczącego wydarzeń z Gwangju w 1980 roku. Prezydent potępił także próby zdyskredytowania ruchu prodemokratycznego, które w tym miesiącu zostały podjęte przez polityków opozycyjnej Partii Wolność Korei. Ceremonia upamiętniająca protesty w Gwangju była jednym z pierwszych wydarzeń, w których Prezydent uczestniczył po zaprzysiężeniu: przeprowadzenie dochodzenia w sprawie nadużycia władzy przez ówczesny rząd w trakcie pacyfikacji demonstracji było jedną z obietnic wyborczych.

21 lutego: były Minister Obrony został skazany za udział w promowaniu fake newsów. Minister Obrony w rządzie Lee Myung-baka Kim Kwan-jin został skazany na dwa i pół roku więzienia za zlecenie armii przeprowadzenia operacji mającej na celu wprowadzanie w błąd opinii publicznej. Sąd orzekł, że działania Ministra były znacznym naruszeniem prawa, które stanowi, że wojsko powinno być politycznie neutralne. Wprowadzanie w błąd opinii publicznej miało na celu stworzenie większego poparcia dla Partii Saenuri (po 2017 roku przekształconej w Partię Wolność Korei) oraz Prezydenta Lee Myung-baka przed wyborami powszechnymi i prezydenckimi. Od kilku miesięcy prowadzone są śledztwa, które mają wyjaśnić

udział polityków obecne rządzącej Demokratycznej Partii Korei w podobnym procederze stymulowania fałszywego poparcia w mediach społecznościowych.

21-22 lutego: premier Indii został zaproszony przez Błękitny Dom. Prezydent Moon Jae-in spotkał się z Premierem Indii Narendrą Modim, aby omówić rozwój relacji między obydwojoma państwami. Obie strony zgodziły się wzmocnić współpracę przede wszystkim na płaszczyźnie obronności i gospodarki. Przywódcy obu państw wyznaczyli wspólny cel, jakim jest zwiększenie obrotów handlowych do 50 miliardów dolarów amerykańskich do 2030 roku. Ponadto osiągnięto porozumienie w kwestii wzmocnienia partnerstwa w przemyśle obronnym: południowokoreańskie firmy mają rozszerzyć swoją działalność na indyjskim rynku. Natomiast Indie wyraziły zainteresowanie pozyskaniem w ten sposób południowokoreańskiej technologii oraz rozpoczęcia koprodukcji produktów obronnych. Prezydent Moon Jae-in podkreślił również potrzebę kontynuacji Nowej Polityki Południowej w ścisłej współpracy z Indiami, aby zacieśnić więzi gospodarcze między Koreą Południową a Azją Południową.

27 lutego: były premier został liderem największej partii opozycyjnej. Hwang Kyo-ahn zostały wybrany nowym liderem Partii Wolność Korei (LKP). Były premier w rządzie Park Geun-hye obejmując stanowisko lidera LKP obiecał zjednoczyć środowiska konserwatywne przeciwko administracji prezydenta Moon Jae-ina. Hwang Kyo-ahn zdobył 50% głosów poparcia, pokonując byłego burmistrza Seulu Oh Se-hoona oraz prawicowego polityka Kim Jin-tae. Wybór Hwanga spotkał się z krytyką ze względu na jego bliską współpracę z Park Geun-hye, która została odsunięta od władzy w wyniku skandalu korupcyjnego. LKP pod przewodnictwem byłego premiera ma przeciwstawiać się „lewicowej polityce” obecnego rządu, w tym działaniom przynoszącym korzyści Korei Północnej.

II.KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

29 stycznia: Ambasador Czech uczestniczył w posiedzeniu Stowarzyszenia Koreańsko-Czeskiego. Ambasador Tomas Husak został zaproszony na generalne posiedzenie Stowarzyszenia Koreańsko-Czeskiego. Posiedzeniu przewodniczył prezes stowarzyszenia rektor Uniwersytetu Keimyung Shin Ilhi. Organizacja została założona w 2007 roku jako jedno z 33 krajowych stowarzyszeń wymiany w ramach Daegu-Gyunbuk International Exchange Association (DGIEA). Stowarzyszenie ma na celu wzmocnienie dwustronnych przyjaznych relacji, promowanie wymiany gospodarczej i kulturalnej, a także pogłębienie wzajemnego zrozumienia między obydwojoma państwami. Obecnie organizacja liczy 29 członków. Podczas

posiedzenia wymieniono poglądy na temat możliwości wzmocnienia współpracy między Koreą Południową i Czechami.

12 lutego: południowokoreański były minister został odznaczony węgierskim Orderem Zasługi. Z okazji 30-lecia ustanowienia oficjalnych stosunków dyplomatycznych między Węgrami a Koreą Południową, Budapeszt odznaczył Orderem Zasługi Park Chul-una. Park w rządzie Prezydenta Roh Tae-woo pełnił funkcję ministra ds. politycznych. Były minister odegrał jedną z kluczowych ról w ustanowieniu bilateralnych relacji między obydwojoma państwami. Park Chul-un dwukrotnie odwiedził Budapeszt jako specjalny wysłannik Prezydenta Roh Tae-woo, aby prowadzić tajne rozmowy z węgierskim rządem. Ceremonia wręczenia odznaczenia odbyła się a Ambasadzie Węgier w Seulu, a prowadził ją węgierski Ambasador Mozes Csoma.

13 lutego: wzmocnienie praktycznej współpracy gospodarczej zostało omówione przez Bułgarię i Koreę Południową. Ambasador Republiki Korei w Sofii Jeong Jin-kyu został zaproszony przez bułgarską Izbę Handlową i Przemysłową, aby omówić możliwości wzmocnienia współpracy gospodarczej. W spotkaniu uczestniczył przewodniczący Tsvetan Simeonov oraz inni członkowie Izby Handlowej i Przemysłowej oraz Honorowy Konsul Republiki Korei w Bułgarii Yosif Spiridonov. Obie strony podczas dyskusji skupiły się wokół praktycznego wymiaru współpracy gospodarczej. Rozmawiano także na temat możliwości zwiększenia wymiany urzędników wysokiego szczebla oraz inwestycji południowokoreańskich firm w Bułgarii.

14 lutego: możliwości wzmocnienia partnerstwa strategicznego zostały omówione przez ministrów spraw zagranicznych Polski i Korei Południowej. Szefowie MSZ Polski Jacek Czaputowicz i Korei Południowej Kang yung-wha spotkali się w Warszawie w trakcie konferencji bliskowschodniej, aby omówić możliwości rozwoju relacji dwustronnych oraz wspólnych wysiłków na rzecz pokoju na Półwyspie Koreańskim. Ministrowie zgodzili się dalej wzmacniać strategiczne partnerstwo w obliczu 30. rocznicy nawiązania relacji dyplomatycznych między obydwojoma państwami. Ponadto strona południowokoreańska wyraziła zainteresowanie udziałem w dużych projektach infrastrukturalnych w Polsce, takich jak budowa elektrowni jądrowych czy lotnisk. Seul wyraził również nadzieję na rozwój współpracy w sektorze przemysłu zbrojeniowego. W trakcie spotkania Minister Kang Kyung-wha odniosła się także do ogłoszonych przez Unię Europejską środków ochronnych w zakresie importu stali, poszukując poparcia Polski dla południowokoreańskich wyrobów stalowych. Istotnym tematem rozmów była także obecna sytuacja na Półwyspie Koreańskim.

15 lutego: Korea Południowa i Unia Europejska zgodziły się blisko współpracować na rzecz denuklearyzacji KRLD. Minister Spraw Zagranicznych Kang Kyung-wha spotkała się z Wysokim Przedstawicielem Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa Federicą Mogherini Monachijskiej Konferencji Bezpieczeństwa. Obie strony omówiły rozwój sytuacji na Półwyspie Koreańskim, wyrażając nadzieję, że kolejny szczyt między przywódcami USA i KRLD przyspieszy proces denuklearyzacji. Unia Europejska zapewniła o całkowitym poparciu dla działań zmierzających do ustanowienia trwałego pokoju na Półwyspie Koreańskim. W kwestiach współpracy gospodarczej omówiono wyniki szczytu na linii Republika Korei i Unia Europejska, który miał miejsce w październiku ubiegłego roku. Obie strony dyskutowały na temat rozwoju kierunków współpracy, wyznaczonych przez ostatni szczyt w Brukseli. Istotnym zagadnieniem poruszony w trakcie spotkania był także BREXIT i możliwe skutki wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej dla partnerstwa z Koreą Południową.

18 lutego: warunki inwestycyjne na Słowacji zostały przedstawione Korei Południowej. Ambasador Korei Południowej w Bratysławie Chung Byeong-wha spotkał się z prezesem Centralnego Banku Słowacji Józefem Makuchem. Obie strony wymieniły poglądy na temat dwustronnej współpracy gospodarczej. Podczas spotkania zostały także zaprezentowane warunki inwestycyjne na Słowacji, w celu przyciągnięcia inwestorów południowokoreańskich. **19 lutego** Ambasador w tym samym celu spotkał się z prezesem Biura Inwestycyjnego w rządzie Słowacji Robertem Simoncicem. Obie strony dyskutowały na temat trudności, które południowokoreańskie firmy mogą napotkać wchodząc na rynek słowacki.

19 lutego: współpraca na płaszczyźnie innowacji i technologii została omówiona przez Seul i Budapeszt. Ambasador Korei Południowej w Budapeszcie Choi Kyu-sik spotkał się z Wiceministrem Innowacji Technologii Węgier Istvanem Ersekiem. Obie strony omówiły możliwości rozwoju współpracy w zakresie nowych technologii i innowacji. Seul i Budapeszt wyraziły zainteresowanie intensyfikacją współpracy w tym roku ze względu na obchody 30. rocznicy nawiązania relacji dyplomatycznych.

20 lutego: w seminarium Koreańskiej Izby Handlu i Przemysłu uczestniczyli Węgry i Polska. Koreańska Izba Handlu i Przemysłu (KCCI) zorganizowała seminarium dotyczące sytuacji gospodarczej i możliwości inwestycyjnych w Europie. Seminarium było skierowane do południowokoreańskich firm i inwestorów. KCCI zaprosiła do wystąpienia radcę handlowego Ambasady Węgier Katalin Csorbę, aby zaprezentowała rynek węgierski pod kątem możliwości inwestycyjnych. Podczas wydarzenia omówiono także sytuację gospodarczą w Polsce, Francji i Wielkiej Brytanii.

20 lutego: Korea Południowa wyraziła zainteresowanie zwiększeniem wymiany kulturowej ze Słowacją. Ambasador Republiki Korei w Bratysławie Chung Byeong-hwa zaprosił Wiceministra Kultury Słowacji Konrada Rigo. Spotkanie miało na celu wymianę opinii na temat możliwości zwiększenia wymiany kulturowej między obydwoma państwami.

21 lutego: doradca prezydenta Słowacji został zaproszony przez Ambasadę Korei Południowej. Ambasador Chung Byeong-hwa spotkał się z doradcą prezydenta Słowacji ds. polityki zagranicznej Peterem Batorem. Podczas spotkania obie strony wymieniły poglądy na temat słowackiej polityki zagranicznej oraz dwustronnych relacji z Koreą Południową.

26 lutego: dwustronna współpraca w sektorze finansowym została omówiona przez Koreę Południową i Słowację. Ambasador Republiki Korei w Bratysławie Chung Byeong-hwa spotkał się z Dyrektorem Generalną ds. Relacji Międzynarodowych w słowackim Ministerstwie Finansów Evą Goncalvesową. Obie strony omówiły rezultaty wizyty Wicepremiera i Ministra Finansów Słowacji Petera Kazimira w Seulu, która miała miejsce 29 stycznia. Wicepremier Kazimir spotkał się z Ministrem Gospodarki i Finansów Korei Południowej Hong Nam-ki. Obie strony wyraziły zainteresowanie zwiększeniem współpracy gospodarczej oraz ilości południowokoreańskich inwestycji na Słowacji.

26 lutego: współpraca jądrowa została zacieśniona przez koreańskie i czeskie firmy. Południowokoreańska firma Kepco Engineering & Construction Company podpisała umowę z czeską firmą inżynierską UJV Rez. Na podstawie tego porozumienia ma zostać zwiększona współpraca między firmami w zakresie projektów elektrowni jądrowych. Oba przedsiębiorstwa będą prowadzić wzajemną wymianę personelu, a także wymieniać się technologiami badawczymi, w tym w zakresie energetyki jądrowej nowej generacji. Ponadto obie strony mają wspólnie opracowywać nowe technologie, które przyczynią się do zwiększenia bezpieczeństwa eksploatacji elektrowni jądrowych. Oba przedsiębiorstwa już wcześniej realizowały wspólne przedsięwzięcia, takie jak warsztaty. Jednak przedstawiciele Kepco Engineering & Construction Company wyrazili nadzieję, że podpisanie porozumienia ramowego przełoży się na bardziej konkretną współpracę z czeskim partnerem.

III.RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

7 lutego: infrastruktura w strefie zdemilitaryzowanej zostanie zmodernizowana w przeciągu kolejnej dekady. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Bezpieczeństwa oświadczyło, że został zaakceptowany plan zainwestowania ponad 11 miliardów dolarów do 2030 roku na rozwój infrastruktury w obszarze strefy zdemilitaryzowanej. Środki mają zostać przeznaczone na stymulację turystyki oraz zrównoważony rozwój regionalnych obszarów przygranicznych. Do tej pory obszary nie były dofinansowywane ze względu na przepisy związane z bezpieczeństwem wojskowym. Modernizacja terenów przygranicznych ma także na celu wspomaganie wymiany międzykoreańskiej. Środki na ten projekt mają pochodzić nie tylko z budżetu państwa, ale także od samorządów i prywatnych inwestorów.

12 lutego: Ministerstwo Obrony Narodowej ogłosiło plany powołania specjalnej jednostki wojskowej do walki z zagrożeniami nuklearnymi. Nowa jednostka do zwalczania wszelkich zagrożeń związanych z bronią jądrową i innymi rodzajami broni masowego rażenia ma podlegać Kolegium Połączonych Szefów Sztabów. Podstawową rolą jednostki będzie przejęcie strategicznej kontroli nad operacjami wojskowymi na wypadek pojawienia się zagrożenia nuklearnego ze strony innych państw – w tym KRLD. Ministerstwo zdecydowało również o anulowaniu wcześniejszego planu budowy tzw. „dowództwa strategicznego”, które miało sprawować kontrolę nad antyrakietowymi systemami obrony Korei Południowej przeciwko ewentualnym prowokacjom ze strony Korei Północnej. Ze względu na trwający dialog pokojowy z KRLD, Ministerstwo Obrony zdecydowało, aby jednostka przeciwdziałała wszelkim zagrożeniom nuklearnym, bez wskazywania na konkretne państwo.

13 lutego: dowódca amerykańskich sił wojskowych w Korei przekonywał Senat do pozostania na Półwyspie Koreańskim do czasu podpisania traktatu pokojowego. Dowódca USFK Robert Abrams oświadczył przed amerykańskim Senatem, że nawet jeśli zagrożenie nuklearne ze strony KRLD zostało zmniejszone, to wojska amerykańskie powinny pozostać w Korei Południowej do momentu podpisania traktatu pokojowego. Według Abramsa obecność USFK jest odpowiednim środkiem odstrasającym możliwą napaść ze strony Korei Północnej. Takie stanowisko popiera Seul. Ponadto dowódca USFK zapewnił, że zamierza kontynuować wspólne ćwiczenia ze stroną południowokoreańską. Ćwiczenia będą jednak odbywać się na mniejszą skalę, aby nie stanowić przeszkody dla działań dyplomatycznych między Waszyngtonem i Seulem a Pjongjangiem.

14 lutego: kwestia denuklearyzacji KRLD została omówiona przez Seul i Waszyngton. Sekretarz Stanu USA Mike Pompeo oraz południowokoreańska

Minister Spraw Zagranicznych Kang Kyung-wha spotkali się w Warszawie, aby omówić wspólne stanowisko w kwestii denuklearyzacji przed szczytem Trump-Kim. Sekretarz Stanu USA wyraził nadzieję, że kwestia oficjalnego zakończenia wojny koreańskiej i podpisania traktatu pokojowego znajdzie się w agendzie szczytu. Obie strony dyskutowały także na temat podziału kosztów utrzymania amerykańskiej armii na terytorium Korei Południowej. Spotkanie miało miejsce przy okazji konferencji bliskowschodniej w Warszawie, w której uczestniczyły obie strony.

16 lutego: wspólne drużyny w czterech dziedzinach sportowych będą reprezentować Półwysep Koreański w trakcie Letnich Igrzysk Olimpijskich w Tokio. W Szwajcarii odbyły się negocjacje dotyczące wspólnego udziału KRLD i Republiki Korei w nadchodzących Igrzyskach Olimpijskich. Przewodniczący Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego Thomas Bach oraz reprezentanci rządów obu Korei zgodzili się, aby powstały wspólne drużyny w takich dyscyplinach sportowych jak koszykówka, hokej na trawie, wioślarstwo oraz judo. W przeciwieństwie do zawodów w Pjongczangu, wszystkie drużyny będą musiały zakwalifikować się wspólnie do udziału w Igrzyskach w Tokio.

19 lutego: prezydenci Stanów Zjednoczonych i Korei Południowej omówili wspólne stanowisko przed szczytem na linii Waszyngton-Pjongjang. Podczas rozmowy telefonicznej obaj prezydenci omówili sposoby współpracy na rzecz sukcesu nadchodzącego szczytu Trump-Kim. Obie strony zgodziły się, że najważniejszym punktem agendy będzie całkowita denuklearyzacja KRLD, a także ustanowienie trwałego pokoju na Półwyspie Koreańskim. Prezydent Moon Jae-in zapewnił także, że planowane międzykoreańskie projekty infrastrukturalne będą sposobem na zmniejszenie obciążenia dla Stanów Zjednoczonych: postępy w stosunkach międzykoreańskich przyczynią się do większej ustępliwości Pjongjangu w negocjacjach. Strona południowokoreańska wraziła również wdzięczność dla Prezydenta Donalda Trumpa za dyplomatyczne zaangażowanie z rozwiązanie problemów na Półwyspie Koreańskim.

28 lutego: Koreańczycy wyrazili poparcie dla wznowienia działalności Obszaru Przemysłowego Kaesong. Według sondaży prawie 70% mieszkańców Korei Południowej popiera wznowienie działalności Obszaru Przemysłowego Kaesong oraz wycieczek turystycznych do północnokoreańskiego rejonu Gór Diamentowych. Poparcie dla wznowienia wspólnych między koreańskich projektów wzrosło od czerwca 2017 roku, kiedy przeprowadzono ostatnie takie badanie opinii publicznej. Ponowne wdrożenie tych projektów wymaga jednak zniesienia amerykańskich sankcji nałożonych na Pjongjang.

28 lutego: rezultaty szczytu Trump-Kim zostały omówione przez Seul i Waszyngton. Prezydenci Donald Trump i Moon Jae-in w rozmowie telefonicznej omówili rezultaty zakończonego w Wietnamie szczytu z Przewodniczącym KRLD

Kim Jong-unem. Według rzecznika Błękitnego Domu Prezydent Trump miał w pierwszej kolejności skontaktować się z Prezydentem Moon Jae-inem, aby zasięgnąć opinii dotyczącej dalszych kroków. Seul wyraził oczekiwanie „dalszej determinacji” ze strony amerykańskiej, aby doprowadzić do ostatecznego zakończenia konfliktu zimnowojennego na Półwyspie Koreańskim oraz rozpoczęcia „nowej ery pokoju”. Natomiast Waszyngton wyraził ubolewanie ze względu na brak osiągnięcia porozumienia na szczycie. Jednocześnie Donald Trump zapewnił, że zamierza kontynuować rozmowy z Pjongjangiem. Ponadto Prezydent Moon Jae-in został poproszony o pełnienie roli mediatora, który będzie komunikować się z Przewodniczącym Kim Jong-unem. Waszyngton poparł również współpracę międzykoreańską, która ma być gwarantem implementacji denuklearyzacji w KRLD.

KOMENTARZ

- 1. Szczyt w Hanoi nie przyniósł spodziewanych rezultatów.** Korea Południowa liczyła, że kolejne spotkanie Prezydenta USA Donalda Trumpa i Przewodniczącego KRLD Kim Jong-una okaże się przełomowe i przyniesie realne postępy w procesie denuklearyzacji. W tym miesiącu Seul wyraził nadzieję, że w agendzie szczytu znajdzie się zarówno traktat pokojowy, jak i projekty międzykoreańskie. Jednak spotkanie przywódców USA i KRLD niespodziewanie zostało skrócone z powodu braku porozumienia. Kim Jong-un zgodził się na całkowity demontaż ośrodka badań jądrowych w Jongbjon, w zamian zażądał zniesienia amerykańskich sankcji wobec Korei Północnej. Według strony amerykańskiej było to jednak za mało, aby zrezygnować ze wszystkich sankcji. Obie strony stały twardo przy swoich stanowiskach, przez co nie było miejsca na dalszą dyskusję o sprawach istotnych dla Seulu. Widoczny w ostatnim półroczu impas w relacjach amerykańsko-północnokoreańskich mógł zwiastować niepowodzenie szczytu w Hanoi. Dyplomacja Donalda Trumpa skupia się mocno wokół jego osoby, jednak bez wypracowanego wcześniej kompromisu przez polityków niższego szczebla, Prezydent USA i Przewodniczący KRLD nie mieli gotowego porozumienia do podpisania. Kim Jong-un od dłuższego czasu wyraźnie podkreślał, że denuklearyzacja musi iść w parze z łagodzeniem międzynarodowych sankcji. Korea Północna na poparcie gotowości do denuklearyzacji rozbroiła już placówkę służącą testom jądrowym i to w obecności zagranicznych dziennikarzy. W tym miesiącu pojawiły się także doniesienia, że KRLD zamierza zgodzić się na wpuszczenie inspektorów Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, aby zgodnie z żądaniami Stanów Zjednoczonych podjąć konkretne kroki w kierunku całkowitego i weryfikowalnego rozbrojenia jądrowego. Jednak przywódca KRLD nie może sobie pozwolić jedynie na ustępstwa wobec USA

nie dostając niczego w zamian. Nie musiałyby to być bezpośrednia pomoc gospodarcza ze strony Waszyngtonu, ale zgoda na realizację międzykoreańskich projektów, jak wznowienie działalności Obszaru Przemysłowego Kaesong. Na drodze do wdrożenia jakichkolwiek międzykoreańskich projektów gospodarczych stoją międzynarodowe sankcje. To właśnie ze względu na brak porozumienia w kwestii sankcji, szczyt w Hanoi zakończył się fiaskiem. Im dłużej Waszyngton będzie sprzeciwiać się chociażby stopniowemu łagodzeniu sankcji, rozmowy denuklearyzacyjne z Koreą Północną zakończą się porażką. Szczyt w Hanoi został wyznaczony zbyt prędko, bez wcześniejszego wypracowania kompromisu.

Dla administracji Prezydenta Moon Jae-ina szczyt w Hanoi jest polityczną klęską. Tuż przed spotkaniem przywódców USA i KRLD poparcie dla Prezydenta Moon Jae-ina ponownie wzrosło: wielu Koreańczyków popiera międzykoreańskie projekty. Rząd południowokoreański liczył, że szczyt przyniesie złagodzenie sankcji i otworzy drogę do wdrożenia projektów infrastrukturalnych, które pomogą w realizacji Nowej Polityki Północnej. Otwarcie szlaków handlowych przez terytorium Korei Północnej ułatwiłoby wymianę gospodarczą Korei Południowej z Rosją, Chinami i państwami regionu Eurazji. Wydaje się, że to Korea Południowa straciła najwięcej na tym, że szczyt Hanoi zakończył się bez podpisania żadnego porozumienia lub deklaracji: spadkiem poparcia dla Moon Jae-ina i rządzącej Partii Demokratycznej. Dotychczasowe sukcesy w rozmowach z Pjongjangiem (trzy szczyty międzykoreańskie w ubiegłym roku) równoważyły porażki w polityce wewnętrznej, szczególnie w zakresie reformy gospodarczej. Nie mając innego wyboru, Prezydent Moon Jae-in w przemowie podczas obchodów rocznicy powstania marcowego przedstawił wyniki szczytu w pozytywnym świetle. Moon Jae-in podkreślił, że przed Koreą Południową stoi istotne zadanie koordynowania kolejnych działań między Waszyngtonem i Pjongjangiem. Seul ma „służyć pomocą”, by Prezydent Donald Trump i Przewodniczący Kim Jong-un osiągnęli „całkowite porozumienie”. Pomimo tych zapewnień, Prezydent Moon Jae-in i jego administracja w najbliższym czasie mogą spodziewać się nasilonej krytyki ze strony konserwatywnej opozycji pod przewodnictwem byłego premiera, który w tym miesiącu został wybrany liderem Partii Wolność Korei.

W kontekście szczytu w Hanoi warto jeszcze zwrócić uwagę na stale rosnącą pozycję siostry Kim Jong-una w kręgach władzy KRLD. Choć Kim Yo-jong unikała bycia w centrum uwagi, jednak często znajdowała się w pobliżu brata. Od Igrzysk Olimpijskich w Pjongczangu, Kim Yo-jong staje się jedną z najważniejszych reprezentantek północnokoreańskich władz. Siostra Przewodniczącego KRLD jako pierwsza wysiadła z pociągu, którym północnokoreańska delegacja przybyła do Hanoi. Ponadto Kim Yo-jong

osobiście przeprowadziła inspekcję obiektów, w których później pojawił się jej brat. Bliskie asystowanie Kim Jong-unowi, choć czasami budzące zdziwienie, oznacza w rzeczywistości jej wysoką pozycję.

- 2. W tym miesiącu Korea Południowa zbliżyła się do realizacji dużych projektów związanych z energetyką jądrową w Czechach.** Zarówno południowokoreańskie władze, jak i firmy od dłuższego czasu wykazują zainteresowanie realizacją projektów związanych z energetyką jądrową w Czechach. Dzięki podpisaniu porozumienia ramowego między koreańską firmą Kepco Engineering & Construction Company a czeską firmą inżynierską UJV Rez, Seul jest o krok bliżej do nawiązania z Pragą długotrwałej współpracy na tym polu. Dzięki praktycznej współpracy ze stroną czeską, południowokoreańska firma zamierza stworzyć przestrzeń dla dalszych zamówień nowych elektrowni w rejonie Europy Środkowo-Wschodniej. Częścią porozumienia jest wymiana doświadczeń i badań, która pozwoli Korei Południowej na zapoznanie się z technologiami stosowanymi w rosyjskich reaktorach używanych w Republice Czeskiej. Współpraca obu stron ma przyczynić się także do zwiększenia bezpieczeństwa eksploatacji elektrowni jądrowych. Seulowi, który zmniejsza wykorzystanie energii atomowej w Korei Południowej zależy na pozyskaniu partnerów w innych państwach, co pozwoli koreańskim firmom na rozwój technologii i pozostanie konkurencyjnymi.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

